

BOFIT Kiina-ennuste
15.3.2012

BOFIT Kiina-ryhmä

BOFIT Kiina-ennuste 2012–2014

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

PL 160
00101 Helsinki
Puh: 010 831 2268
Fax: 010 831 2294
bofit@bof.fi

www.bof.fi/bofit

BOFIT Kiina-ennuste 2012–2014
BOFIT Kiina-ryhmä

15.3.2012

Tietojen oikeellisuus ja vastuun rajoitus

Suomen Pankin verkkopalvelun tiedot perustuvat luotettaviin lähteisiin. Osaa materiaalista päivitetään säännöllisesti. Teknisistä syistä verkkopalvelussa olevan tiedon oikeellisuutta, muuttumattomuutta ja ajantasaisuutta ei kuitenkaan kaikissa tilanteissa voida taata. Suomen Pankki ei vastaa mistään verkkopalvelun käytöstä mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

Suomen Pankki varaa oikeuden milloin tahansa muuttaa ja poistaa verkkopalvelussa olevaa aineistoa, joko osittain tai kokonaan.

Verkkopalvelussa olevaa aineistoa saa vapaasti lainata, mutta lähde on mainittava. Palveluun voi myös tehdä linkkejä omilta sivuilta. On kuitenkin muistettava, että vastuu linkin ajantasaisuudesta on linkin tekijällä.

BOFIT Kiina-ryhmä

BOFIT Kiina-ennuste 2012–2014

Kiinan talouskasvu jatkuu vahvana, vaikka vauhti hieman hidastuukin. Vuosina 2012–2013 Kiinan BKT kasvaa 8 %, minkä jälkeen kasvu hidastuu 7 prosenttiin vuonna 2014. Kasvun hidastuminen johtuu talouden rakennetekijöistä. Talouspolitiikassa päänaivaa aiheuttaa elvytyspolitiikan synnyttämän luottokuplan aiheuttamien ongelmien selvittäminen. Toinen vaikea politiikkalohko on talousuudistusten jatkaminen.

Kiinan talouskasvu hidastui vuonna 2011 runsaan prosenttiyksikön 9,2 prosenttiin ja viimeisellä neljänneksellä vuosikasvu painui jo aavistuksen 9 prosentin alapuolelle. Kiinan BKT:n arvo oli viime vuonna 7300 miljardia dollaria, mikä on noin puolet Yhdysvaltojen kokonaistuotannon arvosta.

Tämän vuoden alun tiedot viittaavat talouskasvun Kiinassa edelleen hieman hidastuneen. Tämä heijastaa vaikeaa kansainvälistä taloustilannetta ja suhteellisen kireää kotimaista talouspolitiikkaa, sillä parin vuoden takaisen elvytyspolitiikan aiheuttama luottokupla ja luottoriskien kasvu sekä hintakehityksen epävarmuudet vaikeuttavat vielä talouspolitiikan keventämistä. Pitemmällä tähtäyksellä Kiinan talouden valtava resurssitarve ja rakennetekijät vetävät kasvuvauhtia alas. Raaka-aineiden tarjonnan rajallisuus, työikäisen väestön määrän kääntyminen laskuun ja ylisuuri investointien rooli ja sen edellyttämä kysynnän rakennemuutos puhuvat nykyistä hitaamman kasvun puolesta siinäkin tapauksessa, että maailmantalouden kysyntätilanne muuttuu paremmaksi.

Hidastumisesta huolimatta kaupungistuminen ja työn tuottavuuden nousu tarjoavat eväät nopealle talouskasvulle Kiinassa. Vuosina 2012–2013 Kiinan BKT:n kasvu on 8 prosentin luokkaa, minkä jälkeen se jatkaa hidastumista 7 prosenttiin vuonna 2014. Talouskasvun hallittu hidastuminen tasapainottaa Kiinan ja maailmantalouden kehitystä.

Vielä ei merkkejä talouden rakennemuutoksesta

Maailmantalouden kriisi ja investointivetoinen elvytyspolitiikka ovat lisänneet Kiinan talouden riippuvuutta investoinneista, rakentamisesta ja tavaratuotannosta. Odotetusta muutoksesta kulutusvetoiseen ja palveluvaltaiseen tuotantoon ei vielä näy vakuuttavia merkkejä. Kiinan tuotantorakenne on vahvasti kallellaan tavaratuotantoon – vuonna 2011 teollisuuden ja rakentamisen osuus BKT:stä oli 47 %, kun palvelut kattoivat vain 43 % ja alku-
tuotanto 10 %.

Kokonaiskysyntää hallitsevat investoinnit, sillä investointiaste on noussut yli 45 prosenttiin, kun taas yksityisen kulutuksen osuus BKT:stä on vain noin 35 %. Vähittäiskauppa koskevien tietojen perusteella yksityinen kulutus sinällään kasvaa nopeasti, mitä viime vuonna siivittävät reaalityulojen lähes 10 prosentin kasvu. Tulojen kasvu on nopeaa jatkosakin. Tätä ennakoivat vähimmäispalkkoihin eri alueilla jo sovitut 9–23 prosentin nimelliskorotukset sekä työikäisen väestön määrän kääntyminen laskuun. Reippaat nimellispalkkojen korotukset edellyttävät vahvaa tuottavuuden kasvua myös jatkossa.

Vaikka investointien rooli säilyy tärkeänä, yksityisen kulutuksen odotetaan ennustejaksolla kasvavan investointeja nopeammin ja ottavan päävastuun talouskasvusta. Inves-

tointiasteen odotetaan vihdoin kääntyvän laskuun ja yksityisen kulutuksen osuuden nousuun, joskin muutos tulee olemaan hidas.

Ulkomaankauppa tasapainottumassa

Viime vuonna Kiinan viennin ja tuonnin määrän kasvu hidastui noin 10 prosenttiin. Hintakehityksestä johtuen tuonnin arvo kasvoi kuitenkin vientiä nopeammin, ja kauppataseen ylijäämä laski noin 30 miljardia 155 miljardiin dollariin. Tavarakaupan ylijäämän laskun myötä vaihtotaseen ylijäämä painui alle 3 prosenttiin BKT:stä. Vuonna 2007, globaaleja epätasapainoja koskeneiden kiistojen ollessa kuumimmillaan, Kiinan vaihtotaseen ylijäämä oli 11 % BKT:stä. Ennustejaksolla Kiinan vienti kasvaa enää aavistuksen maailmankauppaa nopeammin. Koska tuonnin kasvu jatkuu vientiä nopeampana, vaihtotaseen ylijäämän odotetaan edelleen pienentyvän. Lopputulos riippuu kuitenkin vienti- ja tuontihintojen kehityksestä.

Vaikka Kiinan valuuttavaranto kasvoi vuonna 2011 vielä 330 miljardilla 3180 miljardiin dollariin, vuoden viimeisellä neljänneksellä se väheni 20 miljardia dollaria. Tämä on ensimmäinen kerta sitten 1990-luvun lopun, kun Kiinan valuuttavaranto supistuu vuosineljänneksen aikana. Vaikka väheneminen johtunee pitkälti euron heikkenemisestä suhteessa dollariin, se heijastaa myös sitä, että vaihtotaseen ohella pääomaliikkeiden puolella on tapahtunut jonkinlaista tasapainottumista. Samalla juanin kurssivaihtelut molempiin suuntiin ovat suurentuneet. Viime vuonna juan vahvistui nimellisesti lähes 5 prosenttia suhteessa dollariin, mutta tänä vuonna vahvistuminen jäänee vähäisemmäksi.

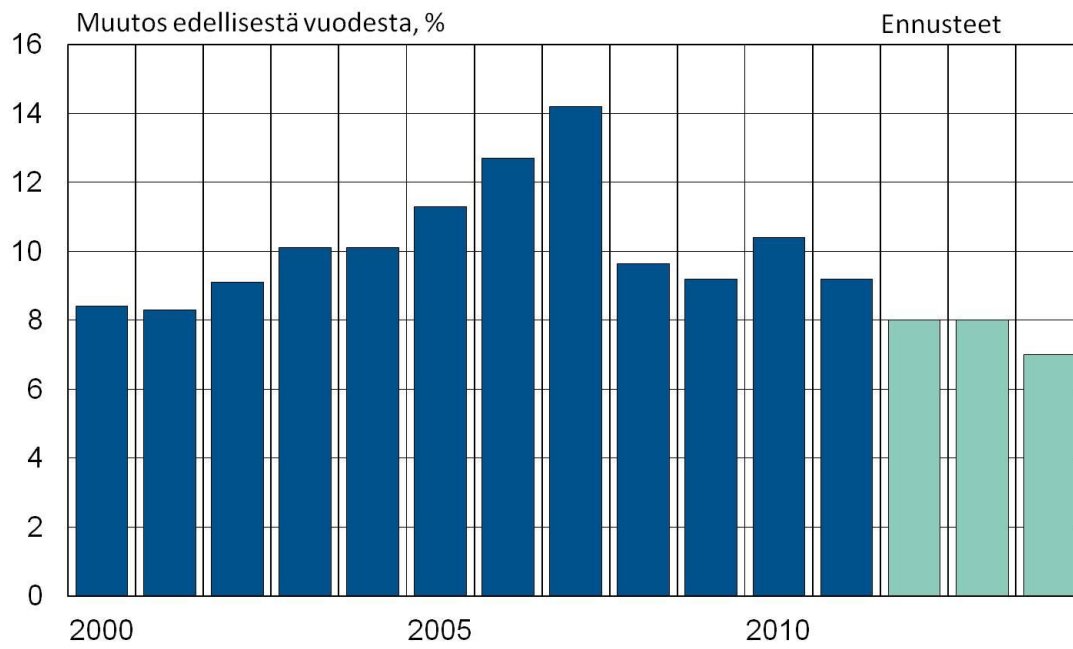
Luottokuplan jälkiseuraukset ja talousuudistukset tuottavat päänvaivaa

Luottokannan kasvun saaminen kuriin ja inflaation hidastuminen ovat tuoneet liikkumavaraa talouspolitiikkaan. Inflaation odotetaan tänä vuonna olevan 3–4 prosentin paikkeilla, ja talouspolitiikan painopiste onkin siirtymässä inflaation torjunnasta kasvua tukevaksi. Vuosien 2009–2010 elvytystoimien seurauksena 50–80 prosenttiin BKT:stä kohonnut julkinen velka ja kiinalaisittain edelleen nopea inflaatio puoltavat kuitenkin varovaista muutosta.

Euroopan velkakriisi aiheuttaa murheita Kiinalle, mutta maalla on omastakin takaa koko joukko talouspoliittisia ongelmia, joihin pitää varautua. Lista on pitkälle sama kuin ennenkin. Asuntomarkkinoilla hinnat ovat jyrkän nousun jälkeen kääntyneet laskuun, jonka pelätään hiljentävän koko taloudelle tärkeän rakennussektorin. Rakentamisen ja tontti-markkinoiden hiljeneminen iskisi pahasti paikallishallinnon tuloihin ja niiden mahdollisuuksiin selvittää viime vuosina nopeasti nousseesta velkataakasta. Pahimmillaan kiinteistösektorilta alkavat ongelmat kasvattavat pankkien järjestämättömiä saatavia, jolloin valtion vastuut lisääntyvät entisestään.

Toisen vaikeasti hallittavan politiikkakokonaisuuden muodostavat yhteiskunta- ja talousjärjestelmän muutokset. Valuutansäännöstelyn liberalisointi, kotimaisten rahoitusmarkkinoiden avaaminen ja juanin kansainvälisen käytön lisääminen ovat kilpailun ja talouden rakenteiden korjaamisen kannalta tärkeitä uudistuksia, mutta niiden toimeenpano ilman ongelmia on tunnetusti vaikeaa. Uudistusten lykkääminen taas lisää myöhemmin tapahtuvan äkillisen muutoksen riskiä. Palkkavaatimuksia tukevien lakkojen lisääntyminen ja paikallisviranomaisten väärinkäytösten avoin vastustaminen muistuttavat poliittisista riskeistä.

Kiinan BKT:n kasvu ja BOFIT-ennuste vuosille 2012–2014, %

Lähde: NBSC, BOFIT